

prekostojnica tada je tužitelj kao krcatelj, da bi dobio teretnice za ukrcanu robu, čije je izdavanje bilo uvjetovano plaćanjem vozarine i prekostojnica trebao da eventualno svoje protupotraživanje za nepravilno zaračunate i naplaćene prekostojnice osigura na način kako to predviđaju pravni propisi.

Tužitelj tako nije postupio pa prema tome ne može se ni pozivati da mu je nastala neka šteta time što je tuženi kao agent brodar iznose date mu od strane krcatelja prenio na svoga nalogodavca tj. brodara.

Ukoliko tužitelj smatra da prekostojnice nisu pravilno obračunate, ništa mu ne stoji na putu da ovo sporno pitanje riješi neposredno s brodarom i pokrene potreban postupak za namirenje svoje eventualne tražbine.

G. B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SRH

Drugostepena presuda br. VI-81-1485/69-2 od 6. II 1970.

Vijeće: Dr Vladimir Borić, dr Ernest Vajić i dr Ivo Ernst

Prijevoz kamionom - Primjena prava - Plaćanje vozarine - Potvrda o primanju robe - Na prijevoz robe u cestovnom saobraćaju u nedostatku pozitivnih propisa primjenjuje se CMR konvencija - Primalac koji od vozara primi robu na temelju tovarnog lista potpisanog od pošiljaoca i vozara mora platiti vozarinu i druge iznose na koje vozar ima pravo, a koji su u tovarnom listu navedeni - Skladištar je ovlašten na tovarnom listu svojim potpisom potvrditi primitak robe od vozara - Klauzule kupoprodajnog ugovora na temelju kojih se između kupca i prodavaoca regulira pitanje plaćanja vozarine vozara ne obavezuju.

Tužitelj, vozar u cestovnom saobraćaju utužuje prvotuženika - pošiljaoca robe i drugotuženika - primaoca robe radi solidarne isplate iznosa od dinara 4.900,- spp s naslova vozarine za izvršene prijevozne usluge. Tužbeno traženje temelji na dvjema prijevoznim ispravama. Prvoj od 18. III 1969. broj 26194, koju je ispostavio pošiljaočev agent, koji je i potpisao tu prijevoznicu, a u kojoj

je bilo izričito navedeno da vozarinu plaća primalac-drugotuženik i to u iznosu od dinara 2.100,- a za prevezenih 290 vreća brašna. Ovu prijevoznicu je bez ikakvih primjedbi ili ograđa potpisao primaočev skladištar, stavivši na nju i pečat primaočev, ujedno potvrdivši da je uredno primio "tovar i prijevozne dokumente". Po ovoj prijevoznici vozar tužitelj je ispostavio račun broj 794 od 31. III 1969. na din. 2.100,- koji tuženici odbijaju da plate. Drugu prijevoznicu od 20. III 1969. broj 1907 je ispostavio sam tužitelj - vozar, a potpisao primalac /drugotuženik/. Primaočev skladištar stavio je na tu prijevoznicu pečat primaočev i potvrdio /potpisom/ uredan primitak robe /400 vreća brašna/ i dokumenta ne stavivši primjedbe ili ograđe na sadržaj prijevoznice u kojoj je bilo navedeno da vozarinu od 2.800 dinara plaća primalac-drugotuženik. Na temelju ove prijevoznice tužitelj je ispostavio drugi račun broj 707 od 28. III 1969. na dinara 2.800,- koji tuženici također odbijaju da plate. Stoga tužitelj traži isplatu oba spomenuta računa u ukupnom iznosu od dinara 4.900,-.

Oba tuženika se u cijelosti protive plaćanju utuženog iznosa.

Prvotuženik ističe prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije, jer da je iz transportnih isprava vidljivo da vozarinu plaća primalac drugotuženik. On - pošiljalac je robu u pitanju prodao Trgovačkom poduzeća "Napredak" iz Indjije fco skladište pošiljaoca Novska /"Sljeme" Zagreb - radna jedinica Novska/. Roba se imala otpremiti po dispoziciji kupca - kupčevim kupcima, medju ostalim i drugotuženiku u Nevesinje. Po kupčevoj dispoziciji pošiljalac je u prvom slučaju preko agenta "Autotransport", Ljubljana, zaključio ugovor o prijevozu s tužiteljem-vozarom, a u drugom slučaju neposredno s vozarom s time da vozarinu u oba slučaja plaća primalac /drugotuženik/ što je vidljivo iz transportnih isprava.

Drugotuženik se protivi tužbenom traženju, iako je primio uredno i robu i transportne isprave u oba slučaja prijevoza /bez ograđa/ a iz slijedećih razloga: u prvom redu zato što brašno nije kupio od pošiljaoca, već od treće osobe, "Napredak", Indjija, s kojom stoji u pravnom odnosu temeljem kupoprodajnog ugovora. Ovoj trećoj osobi je u kupovnoj cijeni brašna plaćena i vozarina.

Drugotuženik tvrdi nadalje da ga na plaćanje sporne vozarine nije mogla obavezati neovlaštena osoba - njegov skladištar, koji je na tovarnim listovima potvrdio samo uredan primitak robe i transportnih isprava.

Prvostepenom presudom odbijeno je tužbeno traženje protiv prvotuženika, a udovoljeno je tužbenom traženju samo protiv drugotuženika za cijeli utuženi iznos od 4.900,- dinara spp.

Prvostepeni sud smatra utvrdjenim da je vozar-tužitelj dokazao sadržaj obadvaju ugovora o prijevozu koje je zaključio s pošiljaocem, da su oba kamionska tovarna lista ispostavljena u skladu sa zaključenim ugovorima o prijevozu, nadalje da je primalac primitkom robe i tovarnih listova, na koje nije stavio primjedbe, p r i s t u p i o zaključenim ugovorima o prijevozu, vidjevši iz tovarnih listova da je baš on - primalac platac vozarine u određenim iznosima. Odatle prvostepeni sud zaključuje da je u pravnom odnosu s vozarom bio u oba slučaja samo primalac tj. drugotuženik, koji je dužan da plati tužitelju-vozaru cijelu utuženu vozarinu /utemeljenu na oba tovarna lista/ a da prvotuženiku nedostaje pasivna legitimacija, pa da zato prema njemu tužbeno traženje nije opravdano.

Drugostepeni sud je, povodom žalbe drugotuženoga presudu prvostepenog suda u cijelosti potvrdio iz slijedećih razloga:

Prema čl. 13. Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz cestama /CMR/, koja se u pomanjkanju pozitivnih pravnih propisa analogno primjenjuje i na prijevoz cestama unutar SFRJ, primalac robe koji preuzme robu i tovarni list te potvrdi prijem dužan je vozaru platiti vozarinu /naknade/ navedenu u tovarnom listu, jer se smatra da je ovim postupcima p r i s t u p i o ugovoru o prijevozu zaključenom između pošiljaoca i vozara prema sadržaju tovarnog lista. Pri tome se polazi od pretpostavke da je tovarni list potpisan od obiju ugovornih stranaka, pošiljaoca i vozara, kako je to predviđeno u čl. 5. CMR.

U konkretnom slučaju oba tovarna lista potpisana su i od pošiljaoca i od vozara /u jednom slučaju umjesto vozara tovarni list je potpisao vozarov agent/, a primalac, koji je bio u oba tovarna lista naznačen kao p l a t a c vozarine, navedene u tovarnim listovima u određenim iznosima, potpisao je uredan prijem robe i tovarnih listova.

Primalac-žalitelj, prema tome, ovim postupcima pristupio je već zaključenim transportnim ugovorima u smislu čl. 13 CMR-a, pa je stoga dužan platiti vozarinu za izvršene transportne usluge.

Neusvojivo je stajalište žaliočevo /primaočevo/ da nije dužan platiti spornu vozarinu zato što je tovarne listove potpisao njegov skladištar, a iz slijedećeg razloga:

Skladištar se ima smatrati osobom koja je po zaposlenju /OU 40/ ovlaštena da preuzme robu dovezenu kamionom i da potvrdi prijem robe i tovarnog lista. Iz ovoga slijedi da

je primalac /adresat/ čiji je skladištar preuzeo robu i potvrdio prijem, obvezan platiti vozarinu vozaru /naknade/ navedenu u tovarnom listu u smislu čl. 13. cit. Konvencije.

Prema izloženom pravno je neodlučan sadržaj kupoprodajnih ugovora /i transportnih klauzula iz tih ugovora/ zaključenih između "Sljemena" Zagreb i "Napretka" iz Indije /prodaja/ i između "Napretka" iz Indije i "Veleža" iz Nevesinja /preprodaja/, na što se poziva žalba, jer se vozara-tužitelja ti ugovori /tj. njihov sadržaj/ ne tiču.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SRH

Prvostepena presuda br. IV-P-1242/68 od 16. I 1970.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Emilio Pallua i
dr Gjuro Vranešić

Prijevoz stvari vlakom - Špediter - Odgovornost zračnog vozača i špeditera - Zračni vozač odgovara primaocu, ako ga pravovremeno ne obavijesti o prispjeću robe, pa zbog toga roba bude predana sa zakašnjenjem - Forma obavijesti nije propisana, ali ako se izvrši telefonom, mora se na siguran način utvrditi kada i kome je obavijest data - Općenita tvrdnja vozačevih službenika da su telefonski obavijestili primaoceve ljude o prispjeću robe bez konkretnih navoda kada i kome je ta obavijest data, ne može služiti kao dokaz da je ona i izvršena - Vozač ne odgovara za štetu prouzrokovanu zakašnjenjem, ako mu primalac u propisanom roku ovu štetu nije protestirao - Špediter koji je ujedno i primalac odgovara svom komitentu, stvarnom primaocu robe, za štetu koju je vozač prouzrokovao svojim zakašnjenjem, ako u propisanom roku vozaču nije uložio protest i time komitentu onemogućio zahtjev za naknadu štete od vozača.

Tužitelj je naručio u inozemstvu robu koja mu je bila potrebna za popravak broda. Roba je predana na prijevoz zračnom vozaču, a primio ju je špediter, kojega je na to ovlastio tužitelj, kupac robe. Budući da je kupac robu primio sa zakašnjenjem, on tuži kao prvotuzženog špeditera i kao drugo tuženog vozača da mu nadoknađe štetu prouzrokovanu zakašnjenjem.

Nesporno je utvrđeno da je pošiljka predana nalogodavcu tuženog sa zakašnjenjem od dva dana.